

Hobeon

BEOORDELINGSRAPPORT

Beperkte opleidingsbeoordeling

hbo-bacheloropleiding
Maritiem Officier
voltijd

Hogeschool Rotterdam

De kracht van
kennis.

BEOORDELINGSRAPPORT

Beperkte opleidingsbeoordeling

hbo-bacheloropleiding
Maritiem Officier
voltijd

Hogeschool Rotterdam

CROHO nr. 34384

Hobéon Certificering

Datum

24 maart 2017

Auditpanel

ir. A.T. de Bruijn (vz)

ing. E.S. van der Vlist-Lammers

G.J. Huisink

drs. P.J. Meiboom

I.A.E. de Groot

Secretaris

drs. B. Verstegen

INHOUDSOPGAVE

1.	BASISGEGEVENS	1
2.	SAMENVATTING	3
3.	INLEIDING	7
4.	OORDELEN OP HET NIVEAU VAN DE STANDAARDEN	9
4.1.	Beoogde eindkwalificaties	9
4.2.	Onderwijsleeromgeving	12
4.2.1	Programma	12
4.2.2	Docenten	15
4.2.3	Voorzieningen	16
4.2.4	Weging en Oordeel: voldoende	17
4.3.	Toetsing	18
4.4.	Gerealiseerde eindkwalificaties	21
5.	ALGEMEEN EINDOORDEEL	23
6.	AANBEVELINGEN	25
BIJLAGE I	Scoretabel	27
BIJLAGE II	Programma, werkwijze en beslisregels	29
BIJLAGE III	Lijst geraadpleegde documenten	33
BIJLAGE IV	Overzicht auditpanel	35
BIJLAGE V	Beoogde Eindkwalificaties	37

1. BASISGEGEVENS

NAAM INSTELLING	Hogeschool Rotterdam
status instelling	Bekostigd
resultaat instellingstoets kwaliteitszorg	Positief (NVAO-besluit d.d. 5 november 2013)
NAAM OPLEIDING (zoals in croho)	Maritiem Officier
registratienummer croho	34384
domein/sector croho	Maritime Operations
oriëntatie opleiding	Hbo
niveau opleiding	Bachelor
graad en titel	Bachelor of Maritime Operations
aantal studiepunten	240
afstudeerrichtingen	Specialisaties of uitstroomvarianten
locatie(s)	Lloydstraat 300, 3024 EA Rotterdam
variant(en)	Voltijd
onderwijstaal	Nederlands
datum audit / opleidingsbeoordeling	20 december 2016
contactpersoon opleiding	mevr. M. Klip MSc, onderwijsmanager m.klip@hr.nl

Basisgegevens **hbo-bacheloropleiding Maritiem Officier** voltijd¹

bron: Kritische reflectie Maritiem Officier Hogeschool Rotterdam

peildatum: oktober 2016

instroom (aantal)	2009	2010	2011	2012	2013	2014
▪ voltijd	60	41	62	94	79	82
uitval (percentage)						
uit het eerste jaar ²	2009	2010	2011	2012	2013	2014
▪ voltijd	38,3% (23/60)	12,2% (5/41)	40,3% (25/62)	39,4% (37/94)	57,0% (45/79)	34,1% (28/82)
uit de hoofdfase ³				2008	2009	2010
▪ voltijd				19,4% (7/36)	21,6% (8/37)	12,3% (7/57)
rendement (percentage) ⁴				2007	2008	2009
▪ voltijd				62,2% (23/37)	70,3% (26/37)	69,4% (25/36)
docenten (aantal + fte)			aantal		Fte	
▪ voltijd			16		13,9	
opleidingsniveau docenten (percentage) ⁵			Bachelor	Master	PhD.	
▪ Voltijd			59 %	40%	1%	
docent-student ratio ⁶						
▪ Voltijd			1:20			
contacturen (aantal) ⁷			1 ^e jaar	2 ^e jaar	3 ^e jaar	4 ^e jaar
▪ Voltijd			720	680	380	380

¹ Bron: Basisgegevens opleidingsbeoordelingen 'Indicatoren en definities', Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie, 19 februari 2015.

² Het aandeel van het totaal aantal bachelorstudenten (eerstejaars ho) dat na één jaar niet meer bij de opleiding staat ingeschreven, zo mogelijk voor de laatste zes cohorten.

³ Het aandeel van de bachelorstudenten die zich na het eerste studiejaar opnieuw bij de opleiding inschrijven (herinschrijvers) dat in de nominale studieduur zonder het diploma te hebben behaald alsnog uitvalt uit de opleiding, zo mogelijk voor de laatste drie cohorten.

⁴ Het aandeel van de bachelorstudenten die zich na het eerste studiejaar opnieuw bij de opleiding inschrijven (herinschrijvers) dat het bachelordiploma haalt in de nominale studieduur + één jaar, zo mogelijk voor de laatste drie cohorten.

⁵ Het aandeel docenten (onderwijzend personeel) met een hbo, master en PhD in het totaal aantal docenten (onderwijzend personeel).

⁶ De verhouding tussen het totaal aantal ingeschreven studenten en het totaal aantal fte's aan onderwijzend personeel van de opleiding in het meest recente studiejaar.

⁷ Het gemiddeld aantal klokuren per jaar aan geprogrammeerde contacttijd, voor ieder jaar van de opleiding.

2. SAMENVATTING

Standaard 1. Beoogde eindkwalificaties

De opleiding, in het domein van Maritime Operations, richt zich op het opleiden van maritieme officieren die tevens de bekwaamheden van operationele, technische ingenieurs bezitten. De beoogde eindkwalificaties zijn hierop afgestemd; ze zijn passend bij de internationale eisen voor de vaarbekwaamheid van zeevarenden én sluiten goed aan wat betreft niveau en oriëntatie bij het Nederlandse kwalificatieraamwerk voor een technische hbo-bachelor. De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn gebaseerd op de in 2015-2016 landelijk vastgestelde eindkwalificaties. De opleiding heeft aan de beoogde eindkwalificaties een specifiek Rotterdamse invulling gegeven.

Het beroepenveld vindt de eindkwalificaties goed in balans beoordeelt de specifieke invulling als plausibel, herkenbaar en innovatief. Het panel deelt dit oordeel en is tevens van mening dat in de invulling van de eindkwalificaties de ambitie en visie van de opleiding duidelijk zichtbaar zijn. Door de actieve deelname in diverse overlegstructuren zorgt de opleiding ervoor dat de eindkwalificaties wat betreft formulering en uitwerking actueel blijven.

De onderzoekscomponent is gesitueerd in praktijkgericht onderzoek, waarin studenten geleerd wordt onderzoeken systematisch op te zetten en kritisch uit te voeren. In gesprek met het beroepenveld constateerde het panel dat het beroepenveld deze invulling van de onderzoekscomponent passend vindt. Het panel is het, met het werkveld, eens dat de invulling van de onderzoekscomponent goed past bij de beroepsrollen in het maritiem domein én past bij de kwalificaties van een operationeel hbo-ingenieur.

Alle aspecten van standaard 1, zoals de nauwe betrokkenheid van het beroepenveld, de eigen profilering of uitwerking en positionering van onderzoek beoordeelt het panel met goed. Het panel beoordeelt standaard 1 met een goed.

Standaard 2. Onderwijsleeromgeving

De opleiding is in 2015 begonnen met een omvangrijke curriculumherziening. De vernieuwde landelijke eindtermen én de noodzaak om de opleiding studeerbaarder te maken lagen hieraan ten grondslag.

De relatie tussen opleiding, toetsen en eindtermen is door de opleiding duidelijk weergegeven in het ontwerp van het nieuwe curriculum. Deze beschrijving laat eveneens zien op welke momenten in het curriculum het eindniveau van een eindkwalificatie behaald wordt.

Het curriculum is opgebouwd via drie leerlijnen: een kennislijn, een praktijklijn en een studentlijn. In elke leerlijn neemt de begeleiding af naarmate de student meer beheerst. Werkvormen zijn afgestemd op de leerdoelen en de leerlijnen. Het panel is van mening dat het nieuwe curriculum de student goed faciliteert om zich de beoogde eindkwalificatie eigen te maken.

In het vernieuwde curriculum heeft de opleiding een scheiding aangebracht tussen niveaus waarin de (inter)nationale eisen voor de vaarbevoegdheid beheerst moeten worden. In de eerste twee jaar komen deze eisen op operationeel niveau aan bod; in de laatste twee jaar op management niveau, aansluitend op het niveau van de maritiem officier. Na de eerste stage in het derde jaar kiest de student zijn specialisatie: technisch of nautisch.

Vrijwel alle docenten hebben werkervaring in het maritieme domein. De docenten vormen een hecht team, waarin de onderwijsmanager een prominente rol speelt. Het panel concludeerde uit de bestudering van de cv's, de studenttevredenheid over de docenten en de gesprekken met docenten en studenten dat de docenten kundig zijn en studenten goed begeleiden in het verwerven van de beoogde eindkwalificaties. Gezien de ambities van de opleiding beveelt het panel de opleiding aan om de contacten tussen docenten en werkveld te intensiveren.

De specifieke voorzieningen als simulatoren en de eigen opleidingsschepen vindt het panel van hoge kwaliteit. De overige voorzieningen als lokalen en studieruimten beoordeelt het panel met een voldoende.

Het panel vindt de opbouw van het vernieuwde curriculum goed doordacht gezien de directe relatie van het curriculum met de beoogde eindkwalificaties, de verhoging van de studeerbaarheid en de didactische vormgeving via de leerlijnen. Het vernieuwde curriculum is slechts gedeeltelijke geïmplementeerd. Het panel beoordeelt het totale curriculum met een voldoende. Deze voldoende weegt zwaar mee in het eindoordeel.

De docenten beoordeelt het panel met een goed; de speciale voorzieningen zoals de simulatoren en de opleidingsschepen vindt het panel van hoge kwaliteit en 'basis' voorzieningen zijn voldoende. Als eindoordeel voor standaard 2 komt het panel op een voldoende.

Standaard 3. Toetsing

De opleiding heeft relatie tussen eindtermen, leerdoelen en toetsing vastgelegd via toetsmatrizen. Per programmaonderdeel beschrijft de opleiding op welke wijze er getoetst wordt, welke competenties er getoetst worden en op welk niveau dat gebeurt.

Het panel heeft een aantal toetsen en projecten bestudeerd en constateert dat de toetsing conform de uitgangspunten plaatsvindt. Het panel beoordeelt de bestudeerde toetsen en projecten als relevant en op niveau. De feedback bij toetsen en projecten helpt studenten om zich verder te ontwikkelen.

De examencommissie is verantwoordelijk voor de kwaliteit van toetsen en examinering. De beoordeling van de toetskwaliteit is gemandateerd aan de toetscommissie, die volgens een vast plan aan de hand van analyseformulieren de toetsen achteraf beoordeelt.

De beoogde eindkwalificaties van de studenten beoordeelt de opleiding via vijf toetsen. Beoordeling vindt plaats aan de hand van rubrics en de beoordelaars houden kalibratiesessies. Het panel heeft vijftien eindwerkstukken en competentietoetsen inclusief beoordeling bestudeerd en concludeert dat alle voldoende daadwerkelijk voldoende zijn. In een aantal gevallen vindt het panel de beoordeling aan de hoge kant. Het panel kon niet in alle gevallen nagaan waarop de hoogte van het cijfer gebaseerd is. De navolgbaarheid van de beoordeling moet volgens het panel vergroot worden.

Het panel is van oordeel dat de opzet en de uitvoering van het toetsstelsel goed is. Het panel constateert dat leden van zowel de examencommissie als de toetscommissie goed opgeleid zijn en dat beide commissies goed functioneren. De kwaliteit van zowel de toetsen als van de toetsing is volgens het panel goed.

Het panel is van mening dat de opleiding op de goede weg is. Omdat het panel niet over de volle breedte van standaard drie tot een goed komt, is het oordeel aangaande standaard drie een voldoende.

Standaard 4. Gerealiseerde eindkwalificaties

Het panel heeft vijftien afstudeerdossiers beoordeeld en komt tot de conclusie dat de eindwerken inhoudelijk relevant zijn en nuttige onderzoeksvragen bevatten. De onderzoeken zijn goed opgezet en uitgevoerd en leveren relevante kennis en adviezen op. Het panel heeft een kritische opmerking over het (Engelse) taalgebruik dat soms slordig is.

Het panel is van oordeel dat de beoogde eindkwalificaties in voldoende mate gerealiseerd worden.

Ook in de praktijk blijkt dat de afgestudeerden over voldoende niveau beschikken. Studenten vinden doorgaans direct werk bij een Nederlandse rederij. Het werkveld is tevreden over het niveau van de afgestudeerden en alumni zijn van mening dat de opleiding hen in voldoende mate voorbereidt voor hun carrière.

Het oordeel van het panel betreffende standaard vier is een voldoende.

Algemene conclusie:

De hbo-bacheloropleiding Maritiem Officier van de Hogeschool Rotterdam is hard bezig zich op een breed front te verbeteren en te versterken.

Het panel geeft een goed voor de standaard 1. Standaard 2, 3 en 4 worden als voldoende beoordeeld. Conform de regels van de NVAO luidt het eindoordeel voldoende.

Het auditpanel adviseert de NVAO dan ook om de hbo-bacheloropleiding Maritiem Officier van de Hogeschool Rotterdam te accrediteren.

Den Haag, 24 maart 2017

Ir. A.T. de Bruijn,
voorzitter

drs. B. Verstegen,
secretaris

3. INLEIDING

Croho typering

Het domein Maritime Operations omvat de hbo-opleidingen Maritiem Officier en Ocean Technology.

De opleiding Maritiem Officier wordt aangeboden door:

- HZ University of Applied Sciences; de Ruyter Academy;
- Hogeschool Rotterdam; Rotterdam Mainport University;
- Hogeschool van Amsterdam; Hogere Zeevaartschool Amsterdam;
- NHL Hogeschool; Maritiem Instituut Willem Barentsz.

De opleiding Ocean Technology wordt aangeboden door:

- NHL Hogeschool; Maritiem Instituut Willem Barentsz.

Medio 2015 volgden ongeveer 1200 studenten een opleiding binnen het domein.

De opleiding Maritiem Officier leidt studenten op voor een specifiek beroep; officier aan boord van een zeegeand schip. Omdat dit beroep een internationaal karakter heeft spelen internationale eisen een grote rol bij de formulering van de beroepscompetenties. In Nederland zijn deze eisen vastgelegd in de Wet Zeevarenden en het daarbij behorende Besluit Zeevarenden Handelsvaart en Zeilvaart en diverse regelingen. Naast het schooldiploma moeten de studenten vaartijd conform het International Convention on Standards of Training, Certification and Watchkeeping for Seafarers 1978 as amended hierna: STCW) hebben behaald en medisch goedgekeurd zijn voor de zeevaart. Ook moeten zij in het bezit zijn van de certificaten van een aantal specifieke veiligheids- en beveiligingstrainingen. Deze trainingen staan onder rechtstreeks toezicht van de Inspectie Leefomgeving en Transport (IL&T). Deze audit doet geen uitspraak of het curriculum aan de STCW-eisen voldoet.

Plaats in de organisatie

De opleiding Maritiem Officier (verder: Marof) behoort tot de Rotterdam Mainport University of Applied Sciences (RMU), één van de instituten van de Hogeschool Rotterdam.

Het opleidingspalet van de RMU bevat naast de Marof de bacheloropleidingen:

- Logistics Engineering,
- Maritieme Techniek,
- Chemische Technologie.

De RMU, een samenwerkingsverband tussen de Hogeschool Rotterdam en de STC-Group, heeft als missie 'Wij leren de haven innoveren'. De RMU werkt samen met het kenniscentrum Duurzame Havenstad, een onderzoeksinstituut van de Hogeschool Rotterdam dat zich onder meer richt op maritieme innovatie.

De Marof zal zich de komende jaren verbinden aan de nieuwe onderzoekslijn Schip van de Toekomst, waarin medewerkers onderzoek doen naar mogelijke ingrepen in de verschillende systemen van schepen om een significante duurzaamheidslag te maken.

Ter voorbereiding op de visitatie heeft de opleiding een projectgroep opgericht, die alle bestaande beleidsprocessen nog eens tegen het licht heeft gehouden. Docenten hebben deelgenomen aan discussies over de opleiding, zoals die in de Kritische Reflectie is beschreven.

Recente onderwijsvernieuwingen

De Marof is in 2015-2016 begonnen met de curriculumherziening, gebaseerd op de in 2015 landelijk vastgestelde domeincompetenties. Het nieuwe programma voert de opleiding stapsgewijs in. Het panel beoordeelt het curriculum zoals dat in 2015-2016 wordt uitgevoerd (deels oud, deels nieuw curriculum). De curriculumwijzigingen komen op hoofdlijnen expliciet ter sprake in paragraaf 4.2.1. De afstudeerwerken zijn gebaseerd op het oude curriculum.

Reactie op de vorige accreditatie

Op 12 oktober 2010 is de opleiding gevisiteerd en op 27 april 2011 heeft de NVAO een positief besluit genomen. In het visitatierapport maakt het panel de opmerking dat bij groepsopdrachten studenten veelal hetzelfde cijfer krijgen. Het panel heeft geconstateerd dat de opleiding deze kanttekeningen middels het nieuwe curriculum ondervangen heeft.

Groepsopdrachten hebben een individuele beoordeling.

Sinds de laatste visitatie zijn er een aantal zaken veranderd. Zo is de opleiding overgegaan naar een ander domein: Maritime Operations.

4. OORDELEN OP HET NIVEAU VAN DE STANDAARDEN

4.1. Beoogde eindkwalificaties

Standaard 1: De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat inhoud, niveau en oriëntatie betreft geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen.

Toelichting NVAO: De beoogde eindkwalificaties passen wat betreft niveau (bachelor-master) en oriëntatie (hbo-wo) binnen het Nederlands kwalificatieraamwerk. Zij sluiten bovendien aan bij de actuele eisen die in internationaal perspectief vanuit het beroepenveld en het vakgebied worden gesteld aan de inhoud van de opleiding.

Bevindingen

Beoogde eindkwalificaties en eigen profilering

Marof-studenten worden opgeleid om als officier (stuurman of scheepswerktuigkundige) werkzaam te zijn aan boord van een zeeschip. De hbo-afgestudeerde maritiem officier onderscheidt zich ten opzichte van zijn mbo-afgestudeerde collega's door een integrale blik en leidinggevende kwaliteiten. De meeste officieren zoeken na een paar jaar een functie aan wal, in de industrie en bedrijven uit de sector. Het werkveld is divers van samenstelling, van verschillende typen rederijen, scheepsbouwers en maritieme toeleveranciers, tot bedrijven uit de maritieme dienstverlening.

De landelijk gedefinieerde beroepsrollen zijn: (1) het voeren van een veilige navigatie, (2) het veilig beladen van het schip, (3) het beheren van het technisch bedrijf, (4) het plegen van stelselmatig en preventief onderhoud, (5) het bestrijden van calamiteiten en (6) het zorgen voor een goede bedrijfsvoering van het schip. Deze rollen, aangevuld met de STCW-eisen, vormen de context van de eindkwalificaties.

De Marof-opleiding heeft, miniem afwijkend van het landelijk profiel uit 2016 en daarmee ook afwijkend van de andere opleidingen, acht eindkwalificaties gedefinieerd. In bijlage V zijn deze weergegeven. Alle eindkwalificaties zijn onderverdeeld in zowel verschillende deelkwalificaties als in drie niveaus.

Zo is de eindkwalificatie Onderzoeken onderverdeeld in de deelkwalificaties systematiseren, analyseren en rapporteren. De niveaus van de eindkwalificatieonderzoeken zijn:

1. De student is in staat om een gegeven probleem systematisch te onderzoeken (propedeuse).
2. De student is in staat systematisch praktijkgericht onderzoek te doen, dat bijdraagt aan de oplossing van een probleem (na eerste stage).
3. De officier is in staat om systematisch praktijkgericht onderzoek te doen, dat bijdraagt aan de oplossing van een probleem binnen de werkomgeving. Toont een kritische onderzoekende houding (afstuderen).

De opleiding heeft de eindkwalificaties een specifiek Rotterdamse invulling gegeven:

- Interface met de haven. Rotterdam heeft als grootste havenstad van Europa een zeer eigen internationaal karakter, waardoor een maritiem officier veelvuldig in contact komt met verschillende culturen. De hele opleiding besteedt aandacht aan omgaan met verschillende culturen.
- Human-Machine interface . De interactie tussen het schip en de bemanning verandert door de steeds verder gaande automatisering en wet- en regelgeving. Dit accent komt tot uiting in het praktijkgestuurde onderwijs. Een voorbeeld is het onderzoek naar Port State Control, met aandacht voor toenemende regeldruk en de human factor daarin. In dit onderzoek

werken de verschillende zeevaartscholen (docenten en studenten) en Nederlandse reders samen.

- Schip van de Toekomst. Ook dit accent is herkenbaar in het praktijkgericht onderwijs. Studenten participeren in onderzoeksprojecten naar technische en procesmatige ontwikkelingen binnen de scheepvaart. Voorbeelden zijn het onbemand varen en verschillende voorstuwingsmanieren. Schip van de Toekomst is ook een onderzoekslijn binnen het kenniscentrum Duurzame HavenStad.

Het nieuwe competentieprofiel, inclusief eigen profielring, is in juni 2014 door de beroepenveldcommissie gevalideerd.

In het gesprek tijdens de audit met het beroepenveld kwam naar voren dat het werkveld de eindkwalificaties goed in balans vindt en de eigen profilering plausibel, herkenbaar en innovatief vindt.

Het auditpanel vindt dat in de invulling van de eindkwalificaties de ambitie en visie van de opleiding duidelijk zichtbaar zijn. Het panel constateert dat de eindkwalificaties inclusief uitwerking en context goed passen bij het domein van Maritime Operations. Het panel onderschrijft de mening van het beroepenveld betreffende de eigen profilering.

Onderzoekscomponent en internationaal perspectief

De onderzoekscomponent in de eindkwalificatie onderzoeken is als volgt uitgewerkt: De officier is in staat om systematisch praktijkgericht onderzoek te doen, dat bijdraagt aan de oplossing van een probleem binnen de werkomgeving. Toont een kritische onderzoekende houding.

In gesprek met het beroepenveld constateerde het panel dat het beroepenveld deze invulling van de onderzoekscomponent passend vindt. "We hebben mensen nodig die schepen effectief kunnen managen door onder andere problemen analytisch te benaderen en systematisch en structureel op te lossen."

Het panel constateert dat de opleiding het onderzoek in de context van het oplossen van problemen en het opleveren van beroepsproducten plaatst. Hiermee geeft de opleiding het onderzoek een eigen positie.

Het panel is het, met het werkveld, eens dat de invulling van de onderzoekscomponent goed past bij de beroepsrollen in het domein én past bij de kwalificaties van een operationeel hbo-ingenieur.

Het internationale perspectief is verweven met zowel werkveld als opleiding. Zo zijn de eisen voor de vaarbevoegdheid internationaal geformuleerd en is het maritiem leiderschap in internationale context geplaatst.

Betrokkenheid werkveld

De opleiding participeert in diverse overleggen. Er is een landelijk opleidingsoverleg tussen de vier zeevaartscholen. Daarnaast overlegt de opleiding met vakgroepen uit de beroepssector zoals het platform Navigatie en platform Bepalingen ter voorkoming van Aanvaringen.

Eveneens heeft de opleiding structureel overleg met het ministerie Infrastructuur & Milieu betreffende de ontwikkelingen op het gebied van het STCW.

Via het overleg met de Koninklijke Vereniging van Nederlandse Reders, waarin vrijwel alle reders vertegenwoordigd zijn, bespreekt de opleiding periodiek de ontwikkelingen aan boord plus de eindtermen van de opleiding.

Het werkveld is nauw betrokken bij de vaststelling van de eindkwalificaties. De vertaling naar de eindkwalificaties van de opleiding is met medewerking van de beroepenveldcommissie gebeurd. Tijdens de audit bevestigde de werkveldcommissie de betrokkenheid en de inbreng bij de totstandkoming van de formulering en uitwerking van de eindkwalificaties.

Weging en Oordeel: goed

Het panel is van oordeel dat de beoogde eindkwalificaties goed passend zijn voor zowel het domein Maritime Operations als voor een technische hbo-bachelor. Het panel concludeert dat de opleiding, gelet op haar eindkwalificaties, in het juiste domein acteert en de juiste titulatuur hanteert.

Het panel onderschrijft de mening van het werkveld dat de eigen profilering plausibel, herkenbaar en innovatief is.

De manier waarop de opleiding de uitwerking van de eindkwalificaties vorm gegeven heeft vindt het panel adequaat.

Door onderzoekend vermogen te koppelen aan het systematisch oplossen van problemen geeft de opleiding onderzoek een specifieke plaats in de eindkwalificaties.

Het panel beoordeelt alle aspecten met een goed. Het oordeel over de beoogde eindkwalificaties luidt dan ook goed.

4.2. Onderwijsleeromgeving

Standaard 2: Het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren.

Toelichting NVAO: De inhoud en vormgeving van het programma stellen de toegelaten studenten in staat de beoogde eindkwalificaties te bereiken. De kwaliteit van het personeel en van de opleidingsspecifieke voorzieningen is daarbij essentieel. Programma, personeel en voorzieningen vormen een voor studenten samenhangende onderwijsleeromgeving.

4.2.1 Programma

Bevindingen

Het vernieuwde curriculum

Per 1 september 2015 is in het landelijk overleg besloten de eis van het opleiden tot een geïntegreerd maritiem officier los te laten. Hierdoor was herijking van het competentieprofiel en het curriculum noodzakelijk.

Naast de landelijke ontwikkelingen bleek het oude overvolle programma nauwelijks studeerbaar, wat resulteerde in lage rendements- en hoge uitvalcijfers.

De uitgangspunten voor de curriculumherziening zijn studeerbaarheid, STCW-dekkend, op hbo-bachelorniveau en een geïntegreerde basis met uitstroom naar één vaarbevoegdheid (technisch of nautisch). Dit houdt onder andere in dat de opleiding minder vakken en toetsen aanbiedt. De toetsen beslaan grotere eenheden, er komen meer projecten en het nieuwe curriculum bevat meer activerende werkvormen.

Het nieuwe curriculum biedt een programma aan met een keuzemogelijkheid voor een van de twee specialisaties (navigatie en techniek), conform de eisen van het werkveld. De wis- en natuurkunde zijn toegespitst op de navigatie en machinekamertechniek waardoor deze vakken meer betekenis krijgen.

Om het programma studeerbaarder te maken zijn de roosters verbeterd (minder tussenuren) en krijgt de samenhang binnen het curriculum nadrukkelijk aandacht, door bijvoorbeeld kennis en praktijk meer te koppelen en de stof in grotere eenheden aan te bieden. Daarnaast is er duidelijker geformuleerd wat er van studenten verwacht wordt of aan welke eisen zij moeten voldoen. De studiebegeleiding speelt hierop in.

Om studenten aan te zetten tot actief leren is ervoor gekozen om in het nieuwe curriculum in ieder kwartaal een project te situeren, dat inhoudelijk gerelateerd aan de theoretische vakken en gebaseerd is op realistische casuïstiek uit het bedrijfsleven. Docenten maken ook in de theorievakken waar mogelijk steeds meer gebruik van activerende werkvormen.

Uit het studentenoverleg met de eerstejaars studenten blijkt dat er op het gebied van studeerbaarheid vooruitgang is geboekt. In gesprek met studenten tijdens de audit merkten studenten op dat de invoering beheerst verloopt; de studenten voelen zich geen 'proeftonijn'.

Het panel constateert dat er veel ontwikkeld en verbeterd is en wordt met de invoering van het nieuwe curriculum. De invoering loopt soepel, gezien de tevredenheid van de studenten. Het panel onderschrijft de uitgangspunten en beoordeelt het nieuwe curriculum dat zij bestudeert heeft als adequaat. Een totaal oordeel kan het panel niet vellen gezien het feit dat het nieuwe curriculum niet volledig ingevoerd is, zoals bijvoorbeeld intercultureel management.

Om het curriculum verder vorm te geven en blijvend te actualiseren is direct contact met het werkveld noodzakelijk. Het panel doet de opleiding de aanbeveling om dit contact vorm te geven met partners uit het werkveld breder dan alleen reders en te gebruiken (aanbeveling 1).

Verbinding eindkwalificaties-programma en opbouw curriculum

De opleiding gebruikt het landelijke beroepscompetentieprofiel als ijkpunt voor de inrichting van haar onderwijs. Het panel heeft in het opleidingsprofiel 2016-2019 Bacheloropleiding Maritiem Officier een uitgebreide beschrijving aangetroffen waarin de relatie tussen opleiding, toetsen en eindtermen duidelijk weergegeven is. De beschrijving laat zien op welke momenten in het curriculum het eindniveau van een eindkwalificatie behaald wordt. De curriculumcommissie zorgt ervoor dat het programma zo is opgebouwd dat het studeerbaar en uitvoerbaar is.

Om te bevorderen dat studenten de eindkwalificaties behalen verbindt de opleiding de beroepspraktijk zo direct mogelijk met het onderwijs. Deze verbinding komt tot stand door de praktijk binnen het onderwijs te halen en studenten, waar mogelijk, direct te laten participeren in de beroepspraktijk.

De opleiding werkt met een onderwijsmodel, gebaseerd op de theorie van De Bie. Deze theorie gaat uit van leerlijnen waarin elke leerlijn een zelfstandige eenheid vormt, met een eigen context, een eigen leerdynamiek en een eigen toetsingsmechanisme. In alle lijnen wordt de begeleiding minder naarmate de leerling meer beheerst. Het curriculum heeft drie leerlijnen: een kennislijn, een praktijklijn en een studentlijn. Deze leerlijnen zijn terug te vinden in kennisgestuurd onderwijs, praktijkgestuurd onderwijs en studentgestuurd onderwijs.

Kennisgestuurd onderwijs omvat kennis, concepten, methoden en vaardigheden. Voorbeelden zijn vakken als wis- en natuurkunde, mechanica, werktuigen, thermodynamica. Werkvormen zijn hoor- en werkcolleges en practica.

Praktijkgestuurd onderwijs omvat projecten, stage en afstuderen. Tijdens dit onderwijs maakt de opleiding gebruik van simulatoren, practica en (oefen)schepen.

Studentgestuurd onderwijs betreft het deel van de studie waarin de student zelf vorm geeft aan een deel van zijn studie, door de eigen invulling van de minor, vrije keuzevakken of de (afstudeer)stage. Werkvormen zijn individuele gesprekken met de loopbaancoach, hoor- werk- en gastcolleges en het uitvoeren van de (afstudeer)stagewerkzaamheden.

In gesprek met studenten tijdens de audit bleek dat studenten de samenhang in het nieuwe programma en de keuzemogelijkheden waarderen.

Het panel constateert dat het curriculum door zijn inhoudelijke en onderwijskundige opbouw studenten faciliteert om de eindkwalificaties te behalen. Het programma dekt alle eindkwalificaties. De keuze van de drie leerlijnen vindt het panel adequaat. Het panel heeft, met de studenten, waardering voor de keuzemogelijkheden en de samenhang binnen het programma.

Ontwikkeling kennis en beroepsvaardigheden

In het vernieuwde curriculum heeft de opleiding een scheiding aangebracht tussen niveaus waarin de STCW-kwalificaties beheerst moeten worden. De eerste twee jaren worden de STCW-eisen hoofdzakelijk op operationeel niveau aangebracht. In het derde jaar kiest de student, na het volgen van de eerste stage, voor één vaarbevoegdheid (nautisch of technisch) op managementniveau en vervolgt zijn opleiding op dit gebied. Het vierde jaar bestaat uit een minor en de tweede stage.

Het curriculum heeft zes thema's, deels ontleend aan de STCW-eisen:

1. Navigation, waar de student alles leert wat te maken heeft met de navigatie van een schip.
2. Engineering behandelt de technische systemen aan boord en de besturingsystemen daarvan.
3. Control en Cargo gaat over het beladen van een schip met bijbehorende wetgeving.
4. Exact bevat ondersteunende vakken als natuur-, wis- en scheikunde.

5. Onderzoek, waarin de student onderzoeksvaardigheden ontwikkelt en leert deze toe te passen.
6. Beroepsvaardigheden, die naast de STCW-cursussen die de wet Zeevarenden voorschrijft, ook Engels, reflecteren en leren omvatten.

De krachtens de STCW verplichte vaartijd van 360 dagen is verdeeld over vier perioden. In de eerste twee jaar zijn tien vaardagen opgenomen om basisvaardigheden aan te leren. Deze vaardagen vinden plaats op één van de twee opleidingsschepen van de opleiding. Verder volgen studenten training in het Maritiem Simulator Trainings Centrum op Terschelling. Deze training vormt het equivalent van 60 vaardagen. De overige 290 vaardagen zijn verdeeld over twee stages plus 10 dagen op eigen schepen (Eendracht en Delfshaven). In de eerste stage werken studenten aan hun competenties op uitvoerend niveau en krijgen hier feedback op. In de tweede stage ligt het accent op het zelfstandig functioneren en werken studenten aan hun competenties op management niveau. In het nieuwe curriculum wordt deze stage deels ingevuld met praktijkgericht onderzoek.

De onderzoekscomponent heeft een andere focus gekregen. Om problemen gestructureerd op te lossen heeft een maritiem officier een onderzoekende houding en onderzoeksvaardigheden nodig. De competentie onderzoeken wordt vanaf het eerste jaar, via projecten en cursussen, ontwikkeld. In het vierde jaar vormt de afstudeercursus Praktijkgericht Onderzoek het sluitstuk.

Het panel constateert dat de opleiding de kennis en de beroepsvaardigheden geïntegreerd aanbiedt, rekening houdend met de STCW-eisen. Het kiezen voor één vaarbevoegdheid, conform de wens van het werkveld, vindt het panel een doordachte keuze. Het verankeren van de onderzoekscomponent in de beroepsvaardigheden, en het positioneren van onderzoek als onderdeel van het gestructureerd oplossen van problemen vindt het panel een goede keuze.

Tijdens de audit kwam naar voren dat beschikbaarheid van stageplaatsen een probleem vormt. Ook andere Marof-opleidingen hebben dit probleem.

Het panel doet de opleiding de suggestie om hierover landelijk af te stemmen.

Het panel beveelt de opleiding aan om zowel de nieuwe lector, het Kenniscentrum van Hogeschool Rotterdam als het landelijk kenniscentrum hierin te betrekken (aanbeveling 2).

Instroom en begeleiding

De opleiding heeft een instroom van havo/vwo-leerlingen en een mbo-instroom. Daar de laatste groep al een stage op zee heeft doorlopen en aan een aantal van de internationaal verplichte curriculumonderdelen voldaan heeft, is er voor de instroom met een verwant mbo4-diploma een versnelde leerroute. De nominale route bedraagt vier jaar en een versnelde route was 2,5 jaar en wordt vanaf cohort 2016 drie jaar.

De opleiding heeft de oorzaken van de uitval in kaart gebracht en op grond daarvan een begeleidingsprogramma opgezet om studenten te ondersteunen. Dit programma bestaat uit:

- Inhoudelijke begeleiding – Deze begeleiding is vraaggestuurd en vindt plaats tijdens of vlak na de les. Tijdens de practica geven studenten uit het versnelde mbo-programma en een instructeur extra begeleiding.
- Studie- en huiswerkbegeleiding – Deze laagdrempelige begeleiding wordt in de eerste twee studiejaar verzorgd door ouderejaars studenten (peercoaches).
- Studieloopbaan coaching (SLC) – In de propedeuse is SLC gericht op (beroeps)oriëntatie en het 'leren studeren'.

Later richt SLC zich op de competentieontwikkeling tijdens de stage en de voorbereiding op de arbeidsmarkt. De studieloopbaancoach kan studenten ondersteunen bij de keuze van minoren en van bijspiijkervakken in de vrijekeuzeruimte.

- Begeleiding bij bijzondere omstandigheden – Het hoofd onderwijs/studentzaken, de studieloopbaancoach en de studentendecaan begeleiden studenten met bijzondere en persoonlijke omstandigheden en treffen zo nodig speciale voorzieningen.
- Stagebegeleiding – Voor de stagebegeleiding is er begeleiding aan boord in de persoon van een scheepsmentor en aan wal is dat de stagecoördinator. De studenten kunnen bij hen terecht voor zowel inhoudelijke als persoonlijke vragen.
- Afstudeerbegeleiding – Elke student heeft een eigen docentbegeleider en een bedrijfsbegeleider.

Het panel is van mening dat de opleiding adequate maatregelen genomen heeft om de instroom een doordacht programma aan te bieden met voldoende begeleiding.

Internationale oriëntatie

Het curriculum is vanwege het internationale karakter van het beroep maritiem officier internationaal georiënteerd. Het maritiem leiderschap heeft internationale aspecten, zoals intercultureel management en internationale wetgeving. Het interculturele management komt terug in projecten; de basiselementen worden in de lessen aangebracht. Het interculturele management moet nog geïmplementeerd worden.

De Engelse taal komt aan bod tijdens de stages (de voertaal op schepen is Engels) en ook de vakliteratuur is voor een belangrijk deel Engelstalig.

De internationale aspecten komen terug in een aantal specifieke onderdelen.

Voorbeelden van specifieke onderdelen:

- in het eerste jaar een cursus Maritiem Engels schrijven en spreken;
- verplichte vakliteratuur is voor circa vijftig procent Engelstalig;
- in het Praktijk Integratieproject in het derde jaar is de voertaal Engelstalig;
- studenten spreken in de simulatoren in het Engels;
- de stages zijn volledig internationaal: studenten varen op schepen met buitenlandse bemanning naar internationale bestemmingen, de communicatie is daar volledig in het Engels.

Het panel beoordeelt de internationale oriëntatie als passend bij het internationale karakter van het beroep.

4.2.2 Docenten

Kwaliteit en professionalisering

Een team van twaalf kerndocenten en vier hogeschooldocenten verzorgt het onderwijs van de opleiding. Van het team heeft ruim 40 procent een masterdiploma of hoger; drie docenten zijn met hun masteropleiding bezig. Vrijwel alle docenten hebben relevante werkervaring in het vakgebied. Alle docenten met een vaste aanstelling hebben de didactische aantekening.

Uit de documentatie, in het gesprek met het management én in het gesprek met de docenten tijdens de audit bleek dat de opleiding zich inspant de vakinhoudelijke kennis en vaardigheden van docenten te actualiseren (cursussen en congressen). De docenten geven zelf aan waar hun behoeften liggen. Voorbeelden zijn de cursussen Werkplaatstechniek, Timemanagement en Cambridge Advanced en Proficiency in English.

Het panel waardeert de inspanning van de opleiding om de vakinhoudelijke kennis van docenten op peil te houden via cursussen, congressen en door contacten met bedrijven in het afstudeertraject en het multidisciplinaire project. Het panel is van mening dat, gezien de ambities van de opleiding (human factor/schip van de toekomst), docenten nog meer gestimuleerd mogen worden om het werkveld in te gaan op het moment dat daar ruimte voor is. Het gaat dan niet alleen om rederijen, maar ook maritiem technologische bedrijven, onderhoud- en reparatiebedrijven en maritiem dienstverleners (aanbeveling 3).

De opleiding verzorgt ook scholing van didactische aard zoals over activerende werkvormen en het individueel toetsen van een student in projectonderwijs. Er is ook coaching op maat, aan de hand van lesbezoek en observaties. Indien van toepassing helpt een onderwijskundige. De teamdagen die de opleiding organiseerde stonden de afgelopen twee jaar in het teken van teamontwikkeling en het nieuw te ontwikkelen curriculum. Er zijn tevens bijeenkomsten geweest over toetsen en beoordelen, het beoordelen van eindkwalificaties en het gebruik van rubrics. De opleiding is voornemens om alle docenten de basiskwalificatie examinering te laten behalen en een beperkt aantal de senior kwalificatie.

Zowel in de kritische reflectie als in het gesprek met het management en de docenten kwam naar voren dat de werkdruk hoog is, met name door de toegenomen studentenaantallen en de ontwikkeling van een nieuw curriculum. Er zijn het afgelopen jaar diverse maatregelen getroffen: er is extra ondersteuning voor coördinatie en management, het bedrijfsbureau is uitgebreid en er is ondersteuning door studentassistenten mogelijk. De uitbreiding van het bedrijfsbureau heeft de organisatie van het onderwijs verbeterd waardoor docenten zich beter op hun onderwijstaken kunnen concentreren. Het reduceren van het aantal toetsen brengt met zich mee dat de correctietijd is afgenomen.

Docenten zijn tevreden over de samenwerking met elkaar en met het ondersteunend personeel, alsook met de ondersteuning door de onderwijsmanager. De docenten voelen zich een team. Een docent merkte tijdens de audit op: "Het is zwaar maar we houden elkaar in de gaten en zorgen ervoor dat er niemand omvalt."

Een ander aspect dat naar voren kwam tijdens de gesprekken met docenten is de groeiende kwaliteitscultuur, waarin docenten zich verantwoordelijk voelen en bereid zijn zich kwetsbaar op te stellen. "We zitten niet langer op ons eigen eilandje maar zoeken elkaar op en spreken elkaar aan."

Het panel constateert dat de opleiding een kundig en professioneel docententeam heeft, waarin samenwerking hoog in het vaandel staat. De opleiding spant zich – ondanks de hoge werkdruk - in om zowel de werkervaring als de professionaliteit van de docenten op peil te houden. Uit de verschillende gesprekken komt bovendien naar voren dat de onderwijsmanager daarin een belangrijke voorwaardenscheppende rol speelt.

Het panel is van oordeel dat, gezien de ambitie van de opleiding, de contacten tussen docenten en werkveld meer aandacht behoeven.

4.2.3 Voorzieningen

De opleiding onderscheidt vier soorten voorzieningen:

- Fysieke leeromgeving (algemeen) – Een onderwijslocatie met werk-, overleg- en onderwijsruimtes die uitnodigen tot intensief leren en samenwerken.
- Fysieke leeromgeving (specifiek) – Een onderwijslocatie met een maritieme uitstraling, mede dankzij de aanwezigheid van simulatoren en andere opleidingsspecifieke voorzieningen.
- Bibliotheek/mediatheek – Een goed geoutilleerde (digitale) vakbibliotheek.
- Digitale leeromgeving – een uitgebreid hard- en software aanbod voor communicatie (e-mail), studievoortgangsinformatie, studiebegeleiding in het algemeen en multimediale ondersteuning van lessen.

Het panel heeft, tijdens de audit de (fysieke) leeromgevingen bezocht en komt mede op basis daarvan tot de volgende conclusies.

De onderwijslocatie is wat betreft lokalen en ruimtes aan de krappe kant. Er zijn drie projectruimten voor studenten om in groepsverband of individueel te werken; gezien de prominente plaats van projecten in het curriculum is dit krap. De opleiding onderkent deze krapte en wil, via uitbreiding van de beschikbare ruimte, voorzien in meer projectruimten.

Tijdens het gesprek met studenten bleek dat studenten matig tevreden zijn met de onderwijsruimten; de ruimten zijn regelmatig aan de krappe kant. De opleiding heeft al maatregelen getroffen om meer werkplekken voor studenten te realiseren; zo is er een open leeromgeving met 60 studieplaatsen bijgekomen.

De specifieke fysieke leeromgeving in de vorm van specifieke practica, de verschillende simulatoren (zoals de brug- en de ladingssimulator) en de eigen opleidingsschepen vindt het panel van hoge kwaliteit.

De bibliotheek/mediatheek is goed uitgerust met (digitale) vakliteratuur en andere informatie (zoals bijvoorbeeld zeekaarten).

De digitale leeromgeving is wat hardware (inclusief de beschikbaarheid van computers) betreft in orde. Uit gesprekken met studenten en docenten bleek dat de toegang tot het systeem traag is.

4.2.4 Weging en Oordeel: voldoende

De uitgangspunten en vorm van het nieuwe curriculum beoordeelt het panel als goed. Het panel is van oordeel dat het oude curriculum hard aan vervanging toe was. De eindkwalificaties zijn inzichtelijk aan het curriculum gerelateerd en het didactisch model is goed passend. Het panel waardeert de keuzemogelijkheden binnen het curriculum voor de student. Het panel constateert dat de opleiding doordachte maatregelen getroffen heeft om de instroom te bedienen. De maatregelen van de opleiding om de uitval te reduceren, zoals een verbeterde studeerbaarheid, vindt het panel voldoende.

Het panel geeft als totaal oordeel voor het curriculum een voldoende. Hierin speelt mee dat het oude curriculum voldoet, maar minder op maat gesneden is voor de student.

Het panel heeft waardering voor de wijze waarop de onderzoekscomponent verankerd is in de beroepsvaardigheden en voor de positionering van het onderzoek.

De internationale oriëntatie past goed bij het internationale karakter van de maritiem officier.

Het docententeam is kundig en professioneel en opereert als een hecht team. De onderwijsmanager past goed binnen dit team en levert door de manier waarop zij haar rol invult een bijdrage aan zowel de teamvorming als de curriculum vernieuwing.

De opleiding spant zich in om de kennis en vaardigheden van de docenten op peil te houden. Het panel waardeert deze inspanning en is van oordeel dat, gezien de ambitie van de opleiding, de contacten tussen docenten en werkveld meer aandacht behoeven.

De specifieke voorzieningen vindt het panel van hoge kwaliteit. De algemene voorzieningen beoordeelt het panel met een voldoende. Het panel waardeert het dat de opleiding de problemen onderkent en maatregelen op korte en lange termijn heeft getroffen om de problemen op te lossen.

De oordelen afwegend komt het panel op een voldoende, omdat de opleiding niet over de volle breedte een goed scoort. Het panel merkt nog op dat de opleiding op de goede weg is om zich nog verder te verbeteren.

4.3. Toetsing

Standaard 3: De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing

Toelichting NVAO: De toetsen en de beoordeling zijn valide, betrouwbaar en voor studenten inzichtelijk. De examencommissie van de opleiding borgt de kwaliteit van de tentaminering en examinering.

Bevindingen

Opzet en uitvoering toetssysteem

Het toetssysteem van de opleiding heeft de volgende uitgangspunten:

- Ter bevordering en sturing van het studiegedrag bij studenten is er een systeem van summatieve en formatieve toetsing.
- Het systeem van toetsen ligt in lijn met de onderwijsvisie van de opleiding.
- Binnen de mix aan toetsvormen zijn het de competentietoetsen waarin de studenten hun competentieontwikkeling integraal tonen.
- Bij de beoordeling van projecten met externe opdrachtgevers en de stages worden externe deskundigen betrokken.

Summatieve toetsing komt voor bij kennisgestuurd onderwijs, praktijkgestuurd onderwijs en de (afstuur)stage. Formatieve toetsing vindt plaats bij kennisgestuurd, praktijkgestuurd en studentgestuurd onderwijs in de vorm van feedback op reflectieverslagen, toetsen en opdrachten en individuele gesprekken.

De opleiding heeft per programmaonderdeel beschreven op welke wijze er wordt getoetst en waar de competenties worden getoetst en op welk niveau.

In alle cursushandleidingen zijn toetsmatrijzen opgenomen, met daarin de relevante competenties en leerdoelen. De opleiding toetst een deel van de eindcompetenties af met behulp van simulatoren.

Het panel vindt de uitgangspunten van het toetssysteem adequaat en beoordeelt de toetsmatrijzen als goed. Daarnaast constateert het panel de uitgangspunten worden toegepast in de praktijk.

Borging toetskwaliteit

De opleiding heeft in de dekkingsmatrix beschreven hoe de BoKS is gekoppeld aan competenties, leerlijnen, cursussen en leerdoelen. De regels rond toetsing en examinering staan beschreven in de Hogeschoolgids (OER).

Het panel vindt de manier waarop de opleiding de relatie tussen competenties, leerlijnen en toetsen beschrijft helder.

Transparantie van de beoordeling komt tot stand op twee momenten.

Ten eerste moet de student weten waarop hij beoordeelt wordt. De cursushandleidingen, waarin leerdoelen en toetsmatrijzen van het betreffende vak zijn opgenomen, voorzien hierin. Ten tweede moet het duidelijk zijn waarop de student feitelijk beoordeeld is en- bij meerdere beoordelaars- door wie.

Het panel heeft een aantal door studenten gemaakte toetsen en projectverslagen (inclusief correctie en beoordeling) tijdens de audit bekeken. Het panel komt tot de volgende conclusies:

- Alle door het panel beoordeelde toetsen hebben een antwoordmodel en zijn conform dit antwoordmodel gecorrigeerd en beoordeeld.
- Bij alle toetsen op één na was het duidelijk dat een andere docent een review had uitgevoerd;
- De toetsen werden door het panel als relevant en op niveau beoordeeld.
- De feedback op toetsen en bij projectverslagen heeft een formatief karakter.

Het panel merkt nog op dat het uniforme voorblad van de toetsen duidelijkheid verschaft.

De curriculumcommissie is verantwoordelijk voor het toetsprogramma van het curriculum. Daarbij laat zij zich adviseren door de opleidingscommissie. De examencommissie is verantwoordelijk voor de kwaliteit van toetsing en examinering teneinde daarmee het bachelorniveau van de opleiding te kunnen waarborgen. Bij het opstellen van een toets laten de docenten de toets altijd reviewen door een andere docent.

De toetscommissie, onder mandaat van de examencommissie, beoordeelt periodiek achteraf de kwaliteit en het niveau van de tentamens en examens. De toetscommissie beoordeelt volgens een toetsplan en aan de hand van vaste analyseformulieren een aantal toetsen achteraf per jaar op validiteit, betrouwbaarheid en inzichtelijkheid. Na een periode van vier jaar moeten alle toetsen minimaal eenmaal zijn gescreend.

Het panel heeft tijdens de voorbereiding de verslagen van de examencommissie bestudeerd. Tijdens de audit heeft het panel de examencommissie inclusief de toetscommissie gesproken. Het panel constateert dat de examencommissie (inclusief toetscommissie) deskundig opgeleid is en adequaat invulling geeft aan haar verantwoordelijkheden. Deze adequate invulling blijkt uit de verschillende maatregelen die het panel gehoord en gezien heeft.

Het panel beveelt de toetscommissie aan om toetsen ook te beoordelen voordat ze afgenomen worden. De opleiding is bezig met het formeren van een instituutsbrede toetscommissie die meer mankracht heeft en zo de kwaliteit van het commissiewerk kan verhogen. Het panel vindt dit een adequate oplossing (aanbeveling 4).

Beoordeling stages

Tijdens de gesprekken met docenten en studenten kwam naar voren dat de begeleiding tijdens de stage geleverd wordt door zowel een docent als een medewerker aan boord van het schip. De begeleiding van de docent is afhankelijk van de internet verbinding; indien deze ontbreekt is de begeleiding vrijwel onmogelijk. Voor de begeleiding door de medewerker aan boord heeft de opleiding geen kwaliteitseisen gesteld.

Kwaliteit beoordeling eindkwalificaties

In vijf competentietoetsen laten studenten zien dat ze voldoen aan de desbetreffende competenties op eindniveau. Het gaat om de volgende eindcompetenties:

- Tactisch Management. Deze competentietoets werd tot nu toe in jaar drie afgenomen in de vorm van de eindopdracht van het praktijkintegratie project. Vanaf 2015-2016 gebeurt dit in de vorm van een managementopdracht, waarvoor studenten aan de hand van een casus klein scheepsvervoer over zee moeten ontwerpen.
- Calamiteiten Leidinggevend. Deze competentietoets vindt plaats aan het begin van jaar vier. De beoordeling is individueel en wordt gedaan door externe assessoren.
- Praktijkgericht onderzoek. De competentie wordt op eindniveau getoetst tijdens de afstudeercursus Praktijkgericht onderzoek.
- Nautisch Leidinggeven. De competentietoets wordt aan het einde van jaar vier afgenomen door twee externe assessoren.
- Technisch Leidinggeven. De competentietoets wordt aan het einde van jaar vier afgenomen door twee externe assessoren.
- Beladen Leidinggeven. De competentietoets wordt aan het einde van jaar vier afgenomen door twee externe assessoren.

De opleiding heeft drie maatregelen genomen om de kwaliteit van de afstudeercursus Praktijkgericht onderzoek te bevorderen.

In de eerste plaats zijn nu de beoordelingscriteria in de vorm van rubrics opgenomen in de vernieuwde cursuswijzer.

In de tweede plaats is het voor studenten sinds 2015-2016 niet meer mogelijk om het onderzoek te verrichten in duo's. Studenten schrijven individueel en ook presentatie en verdediging zijn individuele activiteiten.

In de derde plaats organiseert de opleiding kalibreersessies voor examinatoren om de bandbreedte van de beoordelingen te verkleinen.

Het panel heeft de beoordeling van een aantal eindwerkstukken en competentietoetsen bestudeerd. Het panel komt tot de volgende conclusies.

Het panel vond dat alle voldoende ook inderdaad voldoende waren. In een aantal gevallen vond het panel de beoordeling aan de hoge kant. Daarbij viel het op dat de opleiding gebruik maakt van rubrics maar dat in een aantal gevallen de navolgbaarheid van de beoordeling ontbreekt. Het panel beveelt de opleiding aan om de beoordeling te funderen op een gemotiveerde keuze uit de rubrics (aanbeveling 5).

Het panel beoordeelt de beoordeling van de eindkwalificaties als voldoende.

Weging en Oordeel: voldoende

Het panel is van oordeel dat de opzet van het toetsstelsel goed is. Zowel de examencommissie als de toetscommissie zijn deskundig en functioneren naar behoren. De transparantie van het toetsen en beoordelen vindt het panel eveneens goed. Het opstellen en het gebruik van de toetsmatrijzen is daar een voorbeeld van.

De beoordeling van de stages vindt het panel voldoende.

De beoordeling van de eindkwalificaties beoordeelt het panel als voldoende. Het panel is het eens met de beoordeling en vindt dat de navolgbaarheid van de beoordelingen vergroot moet worden.

Het panel komt hiermee op het eindoordeel voldoende. Het panel is van mening dat de opleiding op de goede weg is en heeft de opleiding een aantal aanbevelingen meegeven om de kwaliteit nog verder te verhogen.

4.4. Gerealiseerde eindkwalificaties

Standaard 4: De opleiding toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd.

Toelichting NVAO: Het gerealiseerde niveau blijkt uit de resultaten van tussentijdse en afsluitende toetsen, de eindwerken en de wijze waarop afgestudeerden in de praktijk of in een vervolgopleiding functioneren.

Bevindingen

Afstudeerdossiers

Het panel heeft uit een lijst met afstudeerders van de laatste twee jaar vijftien afstudeerdossiers geselecteerd, waaronder drie afstudeeropdrachten door mbo-instromers. Na het bestuderen van de afstudeerdossiers komt het panel tot de volgende conclusies:

- De eindwerkstukken zijn inhoudelijk relevant en bevatten nuttige onderzoeksvragen.
- De onderzoeken zijn goed opgezet en uitgevoerd.
- De onderzoeken leveren relevante kennis, informatie, adviezen en oplossingen op.
- Alle beoordeelde eindwerkstukken zijn voldoende.
- Bij een aantal eindwerkstukken stond onder elk kopje een (tussen)conclusie; het panel vond dit overzichtelijk.

Op een aantal punten kan de kwaliteit nog versterkt worden:

- Het taalgebruik is soms slordig en sommige scripties bevatten veel taalfouten.
- Indien onderdelen van het afstudeerdossier in het Engels geschreven zijn, is er een grote bandbreedte in het niveau van het Engels.

Functioneren in de praktijk

Uit de hbo-Monitor blijkt dat geen enkele respondent werkloos was op het moment dat de enquête werd afgenomen (2014). Om beter zicht te krijgen op het carrièrepatroon van haar afgestudeerde studenten houdt de opleiding via een LinkedIn-groep contact met hen. Uit het onderzoek naar het carrièrepatroon blijkt dat circa 80 procent direct na afstuderen gaat varen, doorgaans bij een Nederlandse rederij. Uit onderzoek blijkt dat de afgestudeerden ook bij niet nautische bedrijven in trek zijn. De meeste officieren zoeken na een paar jaar een functie aan wal, in de industrie of bij bedrijven uit de sector.

In het gesprek met vertegenwoordigers van het werkveld bleek dat de werkgevers tevreden zijn over het niveau van de afgestudeerden.

Alumni vinden dat de opleiding hen in voldoende mate voorbereidt voor hun carrière.

Weging en Oordeel voldoende

Het panel komt tot het oordeel dat de beoogde eindkwalificaties in voldoende mate gerealiseerd worden; de punten waarop de kwaliteit versterkt kan worden staan het oordeel "in voldoende mate gerealiseerd" niet in de weg.

Het werkveld is tevreden over het niveau van de afgestudeerden en de alumni dat de opleiding hen in voldoende mate voorbereidt op hun carrière.

Het eindoordeel van het panel betreffende deze standaard komt daarmee op een voldoende.

5. ALGEMEEN EINDOORDEEL

De opleiding heeft een flinke slag gemaakt en is nog steeds gaande zich verder te verbeteren. De opleiding heeft een door het werkveld gedragen eigen profiel. De opzet van het nieuwe programma kenmerkt zich door een veelheid van actoren die allen goed samenwerken: docententeam, management, studenten en werkveld. Hierdoor is een stevige uitgangspositie voor een succesvolle doorontwikkeling ontstaan.

De fysieke voorzieningen (simulatoren, schepen + ligging in de Rotterdamse haven) vormen belangrijke assets.

De opleiding heeft goed gevalideerde doelstellingen daarom goed op standaard 1.

De vernieuwing is nog gaande; daarom een voldoende scoort op standaard 2.

Parallel aan de onderwijsvernieuwing zijn toetsen en beoordelen eveneens sterk vernieuwd en verbeterd. Het panel ziet ook hier nog enkele verdere ontwikkelpunten daarom is een voldoende op standaard 3 op zijn plaats.

Het eindniveau weerspiegelt basiskwaliteit en levert de opleiding voor standaard 4 een voldoende op.

Conform de basisregels van de NVAO luidt het eindoordeel voldoende.

6. AANBEVELINGEN

Algemene aanbeveling: in gang gezette ontwikkeling doorzetten.

Standaard 2:

1. Om het curriculum verder vorm te geven en blijvend te actualiseren is direct contact met het werkveld noodzakelijk. Het panel doet de opleiding de aanbeveling om dit contact vorm te geven met partners uit het werkveld, breder dan alleen reders en deze contacten te gebruiken.
2. Tijdens de audit kwam naar voren dat beschikbaarheid van stageplaatsen een probleem vormt. Ook ander Marof-opleidingen hebben dit probleem. Het panel doet de opleiding de suggestie om hierover landelijk af te stemmen. Het panel beveelt de opleiding aan om zowel de nieuwe lector, het Kenniscentrum van Hogeschool Rotterdam als het landelijk kenniscentrum hierin te betrekken.
3. Het panel waardeert de inspanning van de opleiding om de vakinhoudelijke kennis van docenten op peil te houden via cursussen, congressen en door contacten met bedrijven in het afstudeertraject en het multidisciplinaire project. Het panel is van mening dat, gezien de ambities van de opleiding (human factor/schip van de toekomst), docenten nog meer gestimuleerd mogen worden om het werkveld in te gaan op het moment dat daar ruimte voor is. Het gaat dan niet alleen om rederijen, maar ook maritiem technologische bedrijven, onderhoud- en reparatiebedrijven en maritiem dienstverleners.

Standaard 3:

1. Het panel beveelt de toetscommissie aan om toetsen ook te beoordelen voordat ze afgenomen worden. De opleiding is bezig met het formeren van een instituutsbrede toetscommissie die meer mankracht heeft en zo de kwaliteit van het commissiewerk kan verhogen. Het panel vindt dit een adequate oplossing.
2. Het panel beveelt de opleiding aan om de beoordeling van de eindwerkstukken te funderen op een gemotiveerde keuze uit de rubrics.

BIJLAGE I**Scoretabel**

Scoretabel paneloordelen Hogeschool Rotterdam hbo-bachelor Maritiem Officier	
Standaard	Oordeel
Standaard 1. De beoogde eindkwalificaties	G
Standaard 2. Onderwijsleeromgeving	V
Standaard 3. Toetsing	V
Standaard 4. Gerealiseerde eindkwalificaties	V
Algemeen eindoordeel	V

BIJLAGE II

Programma, werkwijze en beslisregels

Auditprogramma Beperkte Opleidingsbeoordeling hbo-bacheloropleiding Maritiem Officier – Hogeschool Rotterdam - 20 december 2016

Tijd	Ruimte	Gesprekspartners (incl. functies/rollen)	Gespreksonderwerpen
08.15 – 08.30		Inloop & ontvangst auditpanel	
08.30 – 09.30		Vooroverleg auditpanel	- vooroverleg - bestudering documenten ter inzage
09.30 – 10.30		Opleidingsmanagement (incl. presentatie) Marieke Klip (onderwijsmanager)	<i>Kennismaking en vaststellen agenda</i> - eigenheid opleiding / positionering & profilering - ambities - hbo-niveau - relatie beroepenveld - internationale oriëntatie - onderzoeksdimensie
10.30 – 10.45		Pauze / Intern overleg auditpanel	- intern overleg - bestudering documenten ter inzage
10.45 – 11.45		Docenten Jaco Griffioen (navigation, vz curriculumcommissie) Guido Blankenstein (exact, vz opleidingscommissie) Jaap Meijer (marine engineering) Monique van der Drift (onderzoek/project/afstuderen) Victor Rademakers (electrical engineering) Marijke van den Berk (SLC / navigation) Chantal Valentijn (cargo en stage coördinator)	<i>Samenhangende onderwijsleeromgeving:</i> - inhoud en vormgeving programma - eigen inkleuring programma - onderzoekslijn - lectoraat en kenniskring - interactie onderwijs en onderzoek - praktijkcomponenten / stage - internationale component - aansluiting instromers - relatie docenten beroepenveld - eigen deskundigheid docenten - opleidingsspecifieke voorzieningen - toetsen en beoordelen - borging niveau
11.45 – 12.00		Pauze / Intern overleg auditpanel	- intern overleg - bestudering documenten ter inzage
12.00 – 13.00		Studenten Martijn Huijgens – jaar 1 versneld Kees Groenendijk – jaar 1 regulier Michael van der Spek – jaar 1 regulier Kees Rietkerk - jaar 2 regulier Geert Jongeling - jaar 2 versneld Bart Klemann - jaar 4 regulier Michelle van der Wees – jaar 4 regulier Pim van Delft - jaar 2 regulier (komt uit oud curriculum)	- aansluiting - kwaliteit en relevantie programma - studeerbaarheid / studiebegeleiding - kwaliteit docenten - opleidingsspecifieke voorzieningen - toetsen en beoordelen
13.00 – 13.45		Lunch auditpanel	- intern overleg - bestudering documenten ter inzage
13.45 – 14.45		Open spreekuur	- bestudering documenten ter inzage
		Materiaalinzage	
		Rondleiding langs brugsimulator en marine engineering praktijk door studenten	- verificatie opleidingsspecifieke voorzieningen - bezoek specifieke lessituaties/bijwonen van lessen
14.45 – 15.30		Examencommissie (waaronder toetscommissie) Jacob Diepenhorst (voorzitter examencommissie) Erik Blok (lid examencommissie Marof) René Naudts (voorzitter toetscommissie)	- bevoegdheden, taken en rollen - relatie tot het management - (relatie tot de toetscommissie) - kwaliteitsborging toetsen en beoordelen - kwaliteitsborging afstuderen

Tijd	Ruimte	Gesprekspartners (incl. functies/rollen)	Gespreksonderwerpen
15.30 – 15.45		Pauze / Intern overleg auditpanel	<ul style="list-style-type: none"> - intern overleg - bestudering documenten ter inzage - bepalen pending issues
15.45 – 16.30		Alumni / Werkveldvertegenwoordiging Werkveld H. Lefering - HAL Beheer B.V T. Westra – KVRN S. de Haas – Van Oord Alumni Mitchell Troost – cohort 2010 Rens Nagtegaal – cohort 2012 Irian Vis – cohort 2009	<u>Gespreksonderwerpen Alumni:</u> <ul style="list-style-type: none"> - kwaliteit en relevantie van de opleiding (programma, docenten) - functioneren in de praktijk of vervolgopleiding <u>Gespreksonderwerpen Werkveld:</u> <ul style="list-style-type: none"> - actuele ontwikkelingen en doorvertaling naar programma - andere wensen vanuit het werkveld - eigen inkleuring opleiding - stage en begeleiding - onderzoekscomponent - gerealiseerd niveau
16.30 – 16.45		Pending issues <i>(alle gesprekspartners zijn hiervoor beschikbaar)</i>	-
16.45 – 17.45		Intern overleg auditpanel	- bepaling voorlopige beoordeling
17.45		Terugkoppeling	

Werkwijze

Bij de beoordeling van de betreffende opleiding is uitgegaan van het door de NVAO vastgestelde "Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs" van 19 december 2014. Daarin staan de standaarden vermeld waarop het panel zich bij de beperkte opleidingsbeoordeling van een opleiding moet richten en de criteria aan de hand waarvan het panel zijn oordeel over de opleiding moet bepalen.

Op basis van de door opleiding geleverde documentatie heeft het auditteam zich een beeld kunnen vormen van de primaire en secundaire processen van de opleiding.

De visitatie was gericht op een verificatie van de bevindingen uit de documentenanalyse en het verkrijgen van aanvullende informatie over de inhoud van het programma. Dit geschiedde door gesprekken met vertegenwoordigers van de opleiding, studenten en het werkveld, die waren te kenschetsen als 'gesprekken tussen vakgenoten'.

De verificatie door het auditteam geschiedde door verscheidene malen hetzelfde onderwerp met verschillende geledingen te bespreken en aan de hand van additionele documentatie en - daar waar het de huisvesting en de materiële voorzieningen betreft- ook door eigen waarneming.

Na overleg met de betreffende opleiding heeft het auditteam met in achtneming van de daartoe strekkende regels van de NVAO en op basis van zijn documentanalyse en de daaruit voortvloeiende specifieke aandachtspunten de keuze van de gesprekspartners vastgesteld.

Een open spreekuur maakte deel uit van het programma. Het auditteam heeft geconstateerd, dat de betreffende opleiding het open spreekuur tijdig en op correcte wijze onder de aandacht heeft gebracht van studenten en medewerkers.

Tijdens het locatiebezoek heeft het auditteam practica bezocht en met de daar aanwezige studenten gesproken.

Om te kunnen beoordelen of de beoogde eindkwalificaties worden behaald, heeft het auditpanel een selectie van eindwerken bestudeerd overeenkomstig de NVAO-richtlijn 'beoordeling eindwerken'.

Het oordeel van het auditteam, vastgelegd in een conceptrapport, werd aan de betreffende opleiding(en) voorgelegd voor een toets op eventuele feitelijke onjuistheden.

Beslisregels

Volgens de NVAO-Beslisregels Accreditatie kan een onderwerp 'onvoldoende', 'voldoende', 'goed' of 'excellent' scores. Hobéon heeft de beslisregels toegepast, zoals deze zijn opgesomd in het 'Beoordelingskaders accreditatiestelsel hoger onderwijs, 19 december 2014'.

Wanneer er sprake is van verschillende varianten van een opleiding (bijvoorbeeld: voltijd, deeltijd en dual), dan moet uit de beoordeling blijken dat voor elke variant de kwaliteit is gewaarborgd op grond van de standaarden uit het betreffende beoordelingskader om te komen tot een positief eindoordeel over de opleiding.

Indien een opleiding onder één CROHO-registratie wordt aangeboden op meerdere locaties, kan de opleiding alleen voor accreditatie in aanmerking komen als uit de beoordeling blijkt dat elke locatie voldoet aan de in het betreffende kader genoemde kwaliteitsstandaarden.

Beperkte opleidingsbeoordeling

- Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval 'onvoldoende' indien standaard 1, 3 of 4 als 'onvoldoende' beoordeeld wordt. Een onvoldoende bij standaard 1 kan niet leiden tot het toekennen van een herstelperiode door de NVAO. Een 'onvoldoende' bij standaard 2 leidt altijd tot een herstelperiode, onafhankelijk van het eindoordeel van het panel.
- Het eindoordeel over een opleiding kan alleen 'goed' zijn indien tenminste alle standaarden minimaal voldoende zijn en twee standaarden als 'goed' worden beoordeeld, waaronder in elk geval standaard 4.
- Het eindoordeel over een opleiding kan alleen 'excellent' zijn indien tenminste alle standaarden minimaal 'goed' worden bevonden en twee standaarden als 'excellent' worden beoordeeld, waaronder in elk geval standaard 4.

BIJLAGE III Lijst geraadpleegde documenten

- Kritische reflectie opleiding
- Domeinspecifiek referentiekader en de eindkwalificaties van de opleiding
- Schematisch programmaoverzicht.
- Inhoudsbeschrijving (op hoofdlijnen) van de programmaonderdelen, met vermelding van
 - eindkwalificaties, leerdoelen, werkvormen, wijze van toetsen, literatuur (verplicht / aanbevolen), betrokken docenten en studiepunten.
- Onderwijs- en examenregeling – OER.
- Overzicht van het ingezette personeel
 - naam, functie, omvang aanstelling, graad en deskundigheid
- Overzichtslijst van *alle* eindwerken van de laatste twee jaar (of van portfolio's / werkstukken waaruit het door de student bereikte eindniveau kan worden afgeleid).
- Jaarverslag examencommissie en verslagen opleidingscommissie
- Toetsopgaven + beoordelingscriteria en normering (antwoordmodellen) en een representatieve selectie van gemaakte toetsen (presentaties, stageverslagen, assessments, portfolio's e.d.) en beoordelingen.
- Representatieve selectie van handboeken en overig studiemateriaal.

Het auditpanel heeft de volgende afstudeerdossiers bekeken⁸:

Aantal	Studentnummer
1	0814338
2	0794863
3	0850014
4	0847319
5	0873889
6	0873992
7	0836172
8	0849591
9	0851476
10	0861948
11	0866126
12	0863833
13	0852006
14	0873490
15	0845474

⁸ Om redenen van privacy zijn hier uitsluitend de studentnummers weergegeven. Namen van de afgestudeerde studenten en de titels van de eindwerken zijn bekend bij de secretaris van het auditteam.

BIJLAGE IV Overzicht auditpanel

Naam visitatiegroep:	HBO Maritiem Officier
----------------------	-----------------------

Samenstelling en expertise van de panelleden die in bovengenoemd cluster zijn ingezet.
 Samenstelling en expertise van de panelleden die in bovengenoemd cluster zijn ingezet.

Naam (inclusief titulatuur)	Rol	Expertise						Deelname bij			
		Vakinhoud	Internationaal	Onderwijs en toetsing	Werkveld	visitatie- / audit	Studentzaken	Naam Instelling
W.L.M. Blomen	Voorzitter					x		HvA			
ir. A.T. de Bruijn	Voorzitter								HR		
ing. E.S. van der Vlist	Lid	x		x	x			HvA	HR		
drs. P.J. Meiboom	Lid	x		x		x		HvA	HR		
G.J Huisink	Lid		x		x			HvA	HR		
I.A.E. de Groot	Studentlid						x		HR		
F. Krug	Studentlid						x	HvA			
Dr. B. Verstegen	Secretaris					x		x	x		

Korte functiebeschrijvingen (cv's) van de panelleden die deelnamen aan het auditpanel van de in dit beoordelingsrapport beschreven opleiding.

Naam (inclusief titulatuur)	Korte functiebeschrijvingen
Ir. A.,T. de Bruijn	De heer De Bruijn is partner bij Hobéon en treedt sinds 2004 veelvuldig op als lead-auditpanels in het kader van accreditaties hoger onderwijs.
ing. E.S. van der Vlist	Mevrouw Van der Vlist is coördinator Opleiding en Trainingen bij de Stichting Opleiding en Deskundigheidsbevordering Registerloodsen (STODEL).
drs. P.J. Meiboom	De heer Meiboom is docent aan de Hogeschool Zeeland, decaan van de zeevaartschool en voorzitter examencommissie 2011 – 2015.
G.J Huisink	De heer Huisink is oprichter en voorzitter van 1 OCEAN Coöperatie U.A.
I.A.E. de Groot	Mevrouw De Groot is student Maritiem Officier aan de Hogeschool van Amsterdam.
Dr. B. Verstegen	Secretaris Hobéon, NVAO-getraind 2010.

Op 29 augustus 2016 heeft de NVAO goedkeuring gegeven aan de samenstelling van het auditpanel t.b.v. de beoordeling van de opleiding Maritiem Officier van de Hogeschool Rotterdam, onder het nummer 004962.

De door alle panelleden ondertekende onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaringen zijn in het bezit van Hobéon. In deze verklaring verklaren de panelleden gedurende tenminste vijf jaar voorafgaand aan de audit geen zakelijke noch persoonlijke binding te hebben gehad met de betrokken instelling - anders dan die in het kader van de werkzaamheden als lid van het auditpanel van het evaluatiebureau -, die een onafhankelijke oordeelvorming ten positieve of ten negatieve zou kunnen beïnvloeden.

BIJLAGE V BEOOGDE EINDKWALIFICATIES

1. ONDERZOEKEN	Niveau 1 (Propedeuse)	Niveau 2 (Na 1ste stage)	Niveau 3 (eindcompetentie)
	De student is in staat om met een gegeven probleem systematisch te onderzoeken.	De student is in staat systematisch praktijkgericht onderzoek te doen, dat bijdraagt aan de oplossing van een probleem.	De officier is in staat om systematisch praktijkgericht onderzoek te doen, dat bijdraagt aan de oplossing van een probleem binnen de werkomgeving. Toont een kritische onderzoekende houding.
Systematiseren	Is in staat een onderzoeksopzet (PvA) te maken volgens het aangereikt protocol, rekening houdend met veiligheids- en milieuvoorschriften	Is in staat een onderzoeksopzet (PvA) te ontwerpen, rekening houdend met veiligheid, kwaliteit en milieu.	Is in staat zelfstandig een onderzoeksopzet (PvA) te maken, rekening houdend met financiën, kwaliteit, veiligheid, duurzaamheid en ethiek
Analyseren	Is in staat een gegeven probleem te benoemen en een analyse hier op uit te voeren volgens aangereikt protocol.	Is in staat een probleem te benoemen en te analyseren.	Is in staat problemen op te sporen en te analyseren.
Rapporteren	Is in staat de resultaten samen te vatten en te structureren in relatie tot de onderzoeksvraag.	Is in staat de resultaten samen te vatten, te structureren en te interpreteren in relatie tot de onderzoeksvraag.	Is in staat de resultaten samen te vatten, te structureren en te interpreteren in relatie tot de onderzoeksvraag. Op basis van de verkregen resultaten voorstellen te doen voor verbetering of vervolgonderzoek.
2. PLANNEN	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3
	De student is in staat om een gesteld doel in een plan om te zetten, rekening houdend met de tijd en middelen.	De student is in staat om een gesteld doel efficiënt in een plan om te zetten, rekening houdend met de tijd en middelen.	De officier is in staat om gestelde doelen effectief en efficiënt in een plan om te zetten. Is in staat om hierbij de benodigde en beschikbare menskracht, tijd en middelen in te zetten.
Prioriseren	Het prioriseren van de taken in relatie tot tijd en middelen.	Is in staat een planning te verbeteren om gestelde doel efficiënter te behalen.	Is in staat een planning te optimaliseren om gestelde doelen efficiënt te behalen
Opstellen	Het opstellen van een plan volgens het aangereikt protocol.	Is in staat om een effectief plan op te stellen.	Is in staat een effectief plan op te stellen en te toetsen op haalbaarheid
3. UITVOEREN	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3
	De student is in staat om onder begeleiding een gegeven taak uit te voeren en te controleren en aan te geven wanneer de afwijkingen ontstaan.	De student is in staat om taken conform de gemaakte planning uit te voeren en te controleren.	De officier is in staat om zelfstandig de noodzakelijke taken uit te voeren en te controleren conform de planning en waar nodig bij te stellen.
Monitoren	Signaleren van eenvoudige afwijkingen in meetgegevens en observaties	Signaleren van complexe afwijkingen in meetgegevens	Signaleren van afwijkingen in complexe en externe meetgegevens en observaties
Beoordelen	Conclusies trekken uit afwijkende meetgegevens en observaties	Conclusies trekken uit complexe afwijkingen in meetgegevens en observaties	Conclusies trekken uit afwijkingen in complexe en externe meetgegevens en verbetervoorstellen maken
Handelen	Voert de taak uit conform procedures, welke leidt tot het gestelde doel	Voert conform procedures en planning de taak uit om het gestelde doel te bereiken	Voert verbeteracties uit.

4. Beheersen van calamiteiten	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3
	De student reageert op noodsituaties aan de hand van vaststaande procedures.	De student observeert veranderingen in situaties welke kunnen leiden tot noodsituaties en reageert hierop volgens vaststaande procedures.	De officier toont een probleemoplossende houding en reageert adequaat op een noodsituatie.
Beeldvorming	Is in staat probleemsituaties te benoemen.	Is in staat probleemsituaties te analyseren	Is in staat snel een volledig beeld te krijgen van een probleemsituatie en deze te analyseren
Oordeelsvorming	Is in staat de gebruikelijke procedures te benoemen.	Is in staat beargumenteerd een keuze te maken uit de gebruikelijke procedures	is in staat de juiste procedure te kiezen, en zo nodig een alternatieve oplossing te bedenken
Besluitvorming	Is in staat de noodprocedures uit te leggen	is in staat in noodsituaties een juiste procedure te kiezen en deze uit voeren	Is in staat snel en adequaat de gekozen oplossing samen met collega's tot uitvoer brengen
5. BEHEREN	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3
	De student draagt zorg voor de kwaliteit van systemen en processen.	De student draagt zorg voor en borgt de kwaliteit van systemen en processen.	De officier draagt zorg en borgt de kwaliteit van systemen en processen en waarnodig stelt hij verbeteracties voor. Hij houdt hierbij rekening met de veiligheid, milieu, technische en economische levensduur alsmede vereisten uit (internationale) wet- en regelgeving.
Analyseren	Is in staat storingen van apparatuur en/ of processen te analyseren	Is in staat storingen van apparatuur en/ of proces te analyseren en beargumenteerde oplossingsmogelijkheden te genereren	Is in staat storingen van apparatuur en/ of proces te analyseren en genereert en evalueert beargumenteerde oplossingsmogelijkheden
Adviseren	Is in staat een beargumenteerd advies te formuleren over mogelijke verbeteringen	Is in staat aan deskundigen een beargumenteerd verbeterplan te presenteren	Is in staat deskundigen te overtuigen van zijn verbeterplan
Implementeren	Is in staat om eventuele verbeteracties te benoemen.	Is in staat om een implementatieplan te maken voor eventuele verbeteracties.	Is in staat voorgestelde verbeteracties te implementeren
6. COMMUNICEREN	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3
	De student communiceert helder.	de student communiceert helder in een internationale context.	De officier communiceert effectief en helder in zowel zakelijke als sociale processen in een internationale context.
Informatie inwinnen	Luistert actief binnen de projectgroep	Informeert zichzelf over de opdracht en gebruikt daarbij diverse internationale bronnen	Is in staat de juiste boodschap destilleren uit diverse kanalen en bronnen
Informatie delen	Stelt anderen op de hoogte van de taken in het project	Schrijft en spreekt helder en gestructureerd in nederlands of engelse taal	Is in staat begrijpelijk te communiceren met gebruik making van het juiste jargon
Overtuigen	Kan in projectomgeving anderen beargumenteerd overtuigen	Kan in scheepsomgeving betrokkenen beargumenteerd overtuigen	Kan in maritieme werkveld betrokkenen beargumenteerd overtuigen

7. Managen	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3
	De student geeft richting aan de verschillende werkprocessen om de gestelde doelen te realiseren.	De student geeft richting en sturing aan de verschillende werkprocessen om de gestelde doelen te realiseren.	De officier geeft richting en sturing aan de verschillende werkprocessen en de daarbij betrokken medewerkers om de gestelde doelen te realiseren.
Samenwerken	Is in staat met collega's te overleggen om een gezamenlijk einddoel te bereiken.	Is in staat om taak- en procesgericht te communiceren teneinde gestelde doel te behalen	Is in staat taak- en procesgericht samen te werken en daarop te reflecteren
Leidinggeven	Is in staat een project voor te zitten	Is in staat collega's op voortgang te sturen teneinde gestelde doelen te halen.	Is in staat anderen aan te sturen in de aanpak van werkprocessen en in het bereiken van vastgestelde doelen.
Begeleiden	Is in staat andermans leerhouding te waarderen en feedback/forward te geven	Is in staat projectleden te helpen doelgericht te laten bijdragen de gestelde doelen te bereiken.	Is in staat anderen te coachen bij het behalen van de gezamenlijke doelen
8. Professionalisering	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3
	De student is in staat om te reflecteren op eigen handelen en is zich bewust van de beroepsethiek.	De student is in staat om te reflecteren op eigen handelen en houdt hierbij rekening met de beroepsethiek.	De officier is in staat om te reflecteren op zijn eigen handelen en houdt rekening met de beroepsethiek. Hij houdt zich op de hoogte van nieuwe ontwikkelingen op het vakgebied.
Evalueren	Is in staat zijn handelen te waarderen en te verwoorden wat het effect hiervan is op anderen.	Is in staat kritisch te reflecteren op het eigen handelen.	Is in staat kritisch te reflecteren op zijn eigen handelen.
Verbeteren	Is in staat de eventuele noodzaak tot aanpassing van het eigen functioneren te benoemen.	Is in staat feedback op het eigen functioneren te gebruiken voor aanpassing van het eigen functioneren	Is in staat zijn functioneren aan te passen naar aanleiding van de reflectie op zijn eigen handelen.

Strategische dienstverlener voor kennisintensieve organisaties

Lange Voorhout 14
2514 ED Den Haag

T (070) 30 66 800

F (070) 30 66 870

E info@hobeon.nl

I www.hobeon.nl